

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О. Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МОДИ

Галузь знань 0202 Мистецтво

напрямок підготовки 6.020205 Образотворче мистецтво (за видами)

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017–2018 навчальний рік

Розподіл годин відповідає навчальному плану. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1603/17
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2017 р.

 А. О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія моди» для студентів за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» (за видами).

Розробник: **Варивончик А.В.**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інститут мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни	9
III. Програма	
Змістовий модуль I. Історія моди від давнини до Європейського середньовіччя	10
Змістовий модуль II. Історія одягу від XVII до поч. XX ст.	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни	16
V. Плани семінарських занять	17
VI. Завдання для самостійної роботи	21
VII. Карта самостійної роботи бакалавра	23
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	24
IX. Методи навчання	26
X. Методи контролю	26
XI. Методичне забезпечення курсу	27
XII. Рекомендована література (основна, додаткова)	28

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів напряму підготовки «Образотворче мистецтво» з провідними періодами еволюції моди, історією костюму та аксесуарів відповідно до світового «стильового календаря». Опанування знаннями в галузі зарубіжної та вітчизняної моди допоможе майбутнім художникам не лише у їх викладацькій, теоретичній роботі, але й дасть достатні навички, щоб власноруч розробляти, створювати ексклюзивні, оригінальні витвори, практична стадія втілення яких у життя супроводжується грамотно сформульованою теоретичною концепцією, знанням символіки, атрибутики.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

1. формування у студентів відчуття стилю, рафінованого смаку, чому сприятиме вивчення основних стадій формування та трансформації стилю у світовій моді;
2. розвиток у студентів аналітичного мислення, вміння вільно орієнтуватися в історії розвитку костюмних форм у цілому, починаючи з історії виникнення матеріальної культури первісного суспільства до мистецтва створення сучасного костюма;
3. формування широти мислення і творчого потенціалу майбутнього фахівця шляхом вивчення загального художньо-композиційної побудови історичного костюма як джерела творчості;
4. вивчення характерних особливостей і загальних закономірностей розвитку модних тенденцій у костюмі;
5. вивчення характерних особливостей різних видів композиційного рішення костюма, його форм і пропорцій, декору, колористичного рішення і видів обробки;
6. вивчення впливу на формування модних тенденцій соціально-політичних суб'єктивних та об'єктивних факторів;

7. вивчення конструкторсько-технологічних особливостей, засобів формоутворення історичного костюма.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

1. зміст поняття «стиль»;
2. характерні особливості і загальні закономірності розвитку модних тенденцій у костюмі різних історичних періодів;
3. конструкторсько-технологічні особливості, засоби формоутворення, історію розвитку історичного костюма;
4. національну специфіку особливості кожного з досліджуваних відрізків часу;
5. характерні особливості різних видів композиційного рішення історичного костюма, його форм і пропорцій, декору, колористичного рішення і видів обробки;
6. стильові особливості різних історичних костюмів, що дозволяє визначати по костюму історичний період і територіальну приналежність;
7. спеціальну термінологію, щоб грамотно складати характеристику костюма, відзначаючи спільні тенденції та модельні особливості;
8. загальні тенденції та відмінні риси асортименту, форм і покроїв, художньо-декоративного оформлення, прийомів крою та функціональності членувань різних видів одягу складових комплекс національних і народних костюмів.

Вміти:

1. розрізняти за сукупністю стильових ознак стилі моди різних епох;
2. визначати відповідність костюму комплексу головних уборів та взуття;
3. визначати стильову відповідність костюму та аксесуарів;
4. визначати типи основних елементів вбрання різних епох та їх назви;
5. розрізняти матеріали, з яких робився одяг у різні епохи;

6. аналізувати варіанти використання різних елементів крою, декору, силуетної форми, загального стильового і пропорційного рішення, історичного та народного (національного) костюму в різні історичні періоди;
7. самостійно, використовуючи ілюстративний матеріал, виконувати комплексний системний аналіз тенденцій моди, і загальних напрямів, і специфічних нюансів виробів різних асортиментних груп;
8. аналізувати вплив суб'єктивних та об'єктивних факторів на формування модних тенденцій і стильових переваг, у тому числі соціально-політичних, психологічних, етнічно-традиційних і особистісних;
9. використовуючи комплекс набутих знань самостійно розробляти ескіз костюму у стилі певної історичної доби.

Освоєння студентами курсу «Історія моди» дозволить розвинути у майбутніх фахівців творче мислення, вміння створювати нові образні рішення на базі асоціацій з костюмом минулих років, вміння знаходити образ, що найбільш відповідає сьогоденним вимогам моди.

Вивчення курсу «Історія моди» сприяє формуванню базових компетенцій художника:

- мистецтвознавчої: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх художньої мови; - володіння фаховою термінологією;

- художньо-творчої: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів. Курс призначений для студентів освітнього рівня першого (бакалаврського), розрахований на 2 семестри (3-й рік навчання), складається з 180 годин, тобто 6 кредитів ECTS, із яких 84 годин – аудиторні, з них 42 – лекційні, 42 – семінарські, 84 – розраховані на самостійне закріплення студентами отриманих знань, 12 відведено на модульний контроль. Вивчення курсу завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ МОДИ»

І. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс підготовки фахівців	Напрямок підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво	Нормативна
		Рік підготовки: 3-й
Змістових модулів: 2	Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020205 Образотворче мистецтво (за видами)	Семестр: 5,6
		Аудиторні заняття: 84 год.
Загальна кількість годин: 180		Лекції: 42 год.
Семінари: 42 год.		
Тижневих годин: 4	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Модульний контроль: 12 год.
		Самостійна робота: 84 год.
		Форма контролю: залік

III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви розділів, тем	Кількість годин				
		Лекцій	Семінари	Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I. Історія моди від давнини до Європейського середньовіччя						
1.	Тема 1. Костюм та аксесуари Давнього Сходу	4	4	10		
2.	Тема 2. Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму)	6	6	10		
3	Тема 3. Костюм стародавнього сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу)	6	4	10		
4.	Тема 4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного)	6	6	12	6	
	Всього у розділі 90 год.	22	20	42	6	
Змістовий модуль II. Історія моди від Відродження до поч. XX ст.						
5.	Тема 5. Мода Відродження	4	4	10		
6.	Тема 6. Костюм XVII ст.	4	6	10		
7.	Тема 7. Костюм XVIII ст.	6	6	10		
8.	Тема 8. Одяг та аксесуари XIX-поч. XX ст..	6	6	12	6	
	Всього у розділі 90 год.	20	22	42	6	
	Всього годин у 5, 6 семестрі: 180 год.	42	42	84	12	

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ІСТОРІЯ МОДИ ВІД ДАВНИНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Тема 1. Лекція. Костюм та аксесуари Давнього Сходу.

Лекція 1. - 4 год.

Аксесуари. Костюм стародавніх єгиптян складався з невеликого числа елементів, завдяки чому особливе значення набували аксесуари. Саме вони, поряд з прикрасами, служили основними носіями інформації про соціальний статус свого власника.

Прикраси. Для виготовлення ювелірних виробів найчастіше застосовували золото, багаті родовища якого були відкриті в Єгипті ще в глибоку давнину. При цьому найбільше цінували й не так вартість матеріалу, скільки його мальовничі властивості.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 2. Лекція. Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму)

Лекція 2. - 6 год.

Костюм Єгипту. В давньому світі Єгипет став першою імперією, що претендувала на світове панування, в межах земель відомих давнім єгиптянам. З давніх часів єгиптяни ткали з льону майже прозорі тканини (легендарний вісон), через кілька шарів яких просвічувало тіло.

Давньогрецький костюм. В давньогрецькому костюмі гендерний розподіл спостерігається більш в декорі та аксесуарах, ніж в основних компонентах. Великого значення давні греки надавали колірному рішенню костюма, що мало символічний характер. Білий колір маркірував одяг аристократів, доповнюючись в урочистих випадках пурпуровим; зелений, сірий,

шафрановий та коричневий носили переважно сільські жителі; темно-сірий, чорний та темно-зелений виявляли смуток носія.

Давньоримський костюм. В костюмі етрусків переплелись риси давньоєгипетської, критської та грецької традицій. Характерні ознаки їх костюма. Культура Давнього Риму поєднала в собі певні місцеві традиції.

Елементи театрального мистецтва (костюми, маски та ін.) народжувалися в найдавніших народних обрядах й іграх. У давньогрецькому театрі вже в 5 ст. до н. е., крім будинку сцени, існували об'ємні декорації, які в епоху еллінізму сполучалися з мальованими. Принципи давньогрецького театрального мистецтва були засвоєні в театрі Древнього Рима, де часто застосовувалася завіса.

Існуючий уже за античності принцип симультанної декорації, (розрахованої на одночасний показ всіх місць дії) став характерним для європейського середньовічного театру, де спочатку роль тла при виконанні містерій виконував інтер'єр, а потім – зовнішня стіна церкви.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 3. Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабомусульманського світу)

Лекція 3. - 6 год.

Китай є одним з найдавніших держав світу. Існувала велика імперія почала з 221 року до н.е. До нас дійшло дуже багато літописів та археологічних матеріалів, за якими можна вивчати культуру, винаходи, релігію і одяг стародавнього Китаю.

Національний японська одяг, історія якого охоплює величезний часовий період, проходив своє становлення разом з розвитком самої культури, традицій, організації праці, і роду діяльності древнього народу Японії. Національний

костюм Японії складається з наступних компонентів: нецке, хакама, кімоно і гета.

У стародавній Індії панував культ тіла. Крім частого обмивання, розтирання тіла благовонними маслами, індійці, подібно стародавнім єгиптянам, вдавалися до притирання і використовували різні косметичні засоби. Вони сурмили брови, фарбували яскраво-червоною фарбою з кремеса або сандалового дерева пальці на ногах, нігті, підшви і грудні соски.

Чоловіки носили довге волосся і довгі бороди, які для більшої краси фарбували в різні кольори - білий, зелений, синій і пурпурний. Волосся заплітали і покривали головним убором, схожим на давньоперсидську митру.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного)

Лекція 4. - 6 год.

Костюм візантійської доби. Східна Римська імперія стала провідним осередком становлення і оплоту світогляду, типового для всіх світових релігій. Утвердження абсолютної переваги трансцендентного світу, духовних засад, повне підпорядкування земного життя вимогам ідеального удосконалення та розвинена система догм характеризують середньовічний світогляд і формують культурні орієнтири.

Разом з тим, Візантія – нащадок античної давньогрецької культури з її культом краси і активний учасник розмаїтих економічних і культурних контактів зі Сходом. Як спадкоємця античної культури, Візантія залишає у вжитку основні складові давньоримського костюма: туніка перетворилась на догматику і тогу та пеналу, яка трансформувалась в касулуальду.

Костюм романської доби. Як і візантійське суспільство, населення країн Західної Європи, починаючи від часів Великого переселення народів формує світоглядні уявлення на основі догматів християнства.

Готичний костюм. Пізнє середньовіччя (XIII-XV століття) демонструє досить розмаїту картину державного устрою, розвитку економіки, культурних та мистецьких уподобань європейських країн і разом з тим – певну цілісність та зростаючу динаміку цивілізаційних змін в європейському суспільстві.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІСТОРІЯ МОДИ ВІД ВІДРОДЖЕННЯ ДО ПОЧ. XX СТ.

Тема 5. Мода Відродження

Лекція 5. - 4 год.

Костюм італійського типу. Соціальна диференціація костюмів. Досягнення в галузі техніки пошиву одягу. Флоренція, Лукка, Венеція, Генуя, Сієна як центри текстильного виробництва. Поширені тканини: колорит та цупкість, мотиви візерунків. Чоловічий костюм. Сорочка як основний елемент нижнього чоловічого вбрання італійського одягу. Оформлення коміра. Верхній чоловічий розстібний одяг – колет. Типи рукавів. Панчохи-штани – третій з основних елементів чоловічого костюму доби Відродження.

Види верхнього одягу. Плащі. Витіснення розстібним одягом з II пол. XV ст. глухого верхнього одягу. Розстібна сімара.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 6. Костюм XVII ст.

Лекція 6. - 4 год.

Стиль французького бароко (в костюмі стилю бароко була ще й іспанська мода, особливо в першій половині XVII століття) – це стиль вічного свята. У костюмі – це плісировки і диміти, каскади стрічок, рюшів, воланів і бантів. По-французьки бант – galant, звідси і ще одна назва для даного часу – галантна доба.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 7. Костюм XVIII ст.

Лекція 7. - 6 год.

Риси художнього стилю рококо знаходять свій глибокий відбиток й у французькому костюмі XVIII в., і у зміні поглядів на красі людини. В штучно створеному світі «галантних свят» штучність стає основою ставлення до людської краси. В чоловічому та жіночому образі підкреслюється лялькова граціозність, казкова умовність, фантастичні риси образу, далекому від реального земного життя.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 8. Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст..

Лекція 8. - 6 год.

Наприкінці XIX – початку XX ст. в побут починають входити фабричні вовняні та бавовняні тканини. Вони, безперечно, викликали зміни форми одягу, його силуету та складових частин. Це позначалося в першу чергу на святковому вбранні, своєрідною рисою якого стають ряснота та різноманітність прикрас. З поширенням фабричних тканин на село щораз більше проникають міські форми

одягу. Насамперед вони вплинули на чоловічий одяг. Жіночий виявився більш стійким. Зміни зазнали в основному головні жіночі убори: повсюдно почали носити фабричні хустки. Притаманне народному одягу оздоблювання замінюють узористі різноколірні фабричні тканини.

Мода XIX - початку XX століть являє собою систематичні, організовані, масштабні трансформації зовнішнього й внутрішнього світу особистості. Ритм зміни стилів у сучасній моді невинно зростає (в кінці XX століття тримався 7-10 років). Функцією сучасної моди полягає в її тенденції до зближення й розмивання національних стилів на основі масової культури й універсального стилю.

Специфіка механізмів поширення моди на думку дослідників пояснюється провідною роллю психологічних факторів: наслідування (Гюстав Лебон), прагнення до власного звеличення (Зігмунд Фрейд), «бажання бути значним» (Джон Дьюї), знаходження соціальної опори (Г. Зіммель). Поряд із цими факторами вказують на масову звичку, і на силу, що пропонує та оцінює. Ефективність прояву подібних факторів з від якості середовища: динамізму розвитку суспільства, готовності до змін, сприйнятливості до нового й т.п.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія моди»

3 к., 5, 6 сем.. Разом за 1 модуль: 90 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год. Разом за II модуль: 90 год., лекцій – 20 год., семінарські заняття – 22 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год.

5 семестр		6 семестр
Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II
	Історія моди від давнини до Європейського середньовіччя	Історія моди від Відродження до поч. XX ст.
бали	166 балів	176 балів
Лекції	T1. Костюм та аксесуари Давнього Сходу. (2 б.)	T5. Мода Відродження (2 б.)
	T2. Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму) (3 б.)	T6. Костюм XVII ст. (2 б.)
	T3. Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу) . (3 б.)	T7. Костюм XVIII ст. (3 б.)
	T4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного). (3 б.)	T8. Одяг та аксесуари XIX-поч. XX ст(3 б.)
Відвідування лекцій	11 балів	10 балів
Семінарські заняття	T1 Костюм та аксесуари Давнього Сходу (20 б.)	T5. Мода Відродження (20 б.)
	T2. Костюм античності: (Єгипту, Греції та Риму) (30 б.)	T6. Костюм XVII ст. (30 б.)
	T3. Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу) (20 б.)	T7. Костюм XVIII ст. (30 б.)
	T4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного) (30 б.)	T8. Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст. (30 б.)
Відвідування семінарських занять	10 балів	11 балів
Загалом	110 балів	121 балів
Самостійна робота	T1 Розробити ескіз костюму та аксесуарів Давнього Сходу (5 б.)	T5. Замалювати одягу Відродження (5 б.)
	T2 Замалювати костюм античності: Давня Греція та Давній Рим (5 б.)	T6. Замалювати костюму XVII ст. (5 б.)
	T3. Замалювати костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу) (5 б.)	T7. Замалювати костюму XVIII ст. (5 б.)
	T4. Замалювати костюм доби Середньовіччя (5 б.)	T8. Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст. (5 б.)
	20 балів	20 балів
Види поточного контролю	МКР 1 - 25 балів	МКР 2 - 25 балів
Підсумковий рейтинговий бал	Разом – 342 бали (коефіцієнт визначення успішності – 3,42)	

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Історія моди від давнини до Європейського середньовіччя

Тема 1. Костюм та аксесуари Давнього Сходу (4 год.)

План заняття

1. Функціональне призначення костюма, соціально-культові та ритуальні відмінності. Загальне художньо-композиційна побудова костюма; покрій і засоби формоутворення
2. Чоловічий костюм. Еволюція в залежності від соціального статусу володаря та доби
3. Взуття єгиптян. Матеріали, способи носіння
4. Прикраси як статусні відмітні риси
5. Жіночий костюм. Типи, еволюція форми

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 2. Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму) (6 год.)

План заняття

1. Чоловічий одяг в Давній Греції.
2. Типи чоловічого верхнього одягу в Давньому Римі.
3. Давньоримський жіночий одяг та взуття.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 3. Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу) (4 год.)

План заняття

1. Костюм Японії. Загальна характеристика основних історичних відрізків
2. Чоловічий костюм. Костюм самурая
3. Одяг буддистських священників і монахів. Типи взуття чоловіків

4. Вбрання військових. Обладунок самурая. Обладунок рядового воїн
5. Жіночий костюм. Взуття японок. Зачіски та аксесуари для волосся. Головні убори. Аксесуари.
6. Китайський костюм. Відмінності в залежності від географічної ознаки та верстви населення. Статусна диференціація.
7. Взуття. Традиційні зачіски китайців, головні убори та аксесуари для волосся.
8. Аксесуари. Вбрання військових. Костюм духовенства, рангові відмінності.
9. Жіночий костюм. Основні елементи вбрання китаянок. Взуття китаянок Традиція спотворювати ступні ніг, особливості взуття. Форми взуття для «золотого лотоса». Зачіски та головні убори китаянок. Аксесуари.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного) (6 год.)

План заняття

1. Характеристика чоловічого та жіночого костюма романського періоду
2. Готичний стиль в одязі пізнього Середньовіччя
3. Костюм XI-XV ст. Чоловічі та жіночі костюми, головні убори та зачіски
4. Вбрання духівництва
5. Костюм лицарів: вбрання, лаштунки, зброя. Роль геральдики

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II.

ІСТОРІЯ МОДИ ВІД ВІДРОДЖЕННЯ ДО ПОЧ. XX СТ.

Тема 5. Мода Відродження (4 год.)

План заняття

1. Костюм італійського типу. Соціальна диференціація костюмів. Досягнення в галузі техніки пошиву одягу. Флоренція, Лукка, Венеція, Генуя, Сієна як центри текстильного виробництва.
2. Чоловічий костюм. Чоловіче взуття. Способи прибирання голів – зачіски, головні убори. Типи головних уборів чоловіків. Приналежності чоловічого костюму Відродження: сумки, рукавички, зброя.
3. Жіночий костюм доби Ренесансу.
4. Жіноче взуття. Способи прикрашання волосся: жіночі зачіски та прикраси для них. Типи головних уборів. Аксесуари.
5. Костюми іспанського типу межі XVI та XVII ст. Аспекти, що визначали особливий характер іспанського костюму.
6. Зачіски. Способи догляду за бородами, форми борід. Головні убори. Аксесуари чоловічих костюмів: кишенькові годинники, рукавички. Зброя. Костюми військових XVI-XVII ст. Зброя. Костюми духівництва
7. Жіночий костюм іспанського типу.
8. Взуття жінок XVI-XVII ст. Зачіски та головні убори. Аксесуари.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 6. Костюм XVII ст. (6 год.)

План заняття

1. Одяг чоловіків XVII ст. Верхній чоловічий одяг XVII ст. Використовувані тканини
2. Взуття епохи. Мода на перуки. Аксесуари чоловіків XVII ст.
3. Зачіски та головні убори XVII ст.
4. Жіночий костюм XVII ст. Взуття та аксесуари XVII ст.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 7. Костюм XVIII ст. (6 год.)

План заняття

1. Чоловічий костюм XVIII ст. Типи, елементи, тканини
2. Аксесуари жіночого туалету XVIII ст. Особливості догляду за обличчям: поява та поширення мушок

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 8. Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст. (6 год.)

План заняття

1. Модні тенденції XIX ст. Аспекти, що вплинули на моду доби
2. Чоловіче вбрання XIX ст.
3. Жіноче вбрання XIX ст. Вплив Французької революції на зміни в жіночій моді, 17 цікавість до культури античності як один з формуючих тенденції аспектів. Франція як законодавиця моди
4. Доба 1900-1930-х рр. в історії моди. Країни, що визначали провідні модні тенденції. Роль Франції. Париж як законодавець моди в світі
5. Провідні кутюр'є епохи: Поль Пуаре, його співпраця с Ерте та Дюфі
6. Зміни в моді під впливом війни. Творчість Коко Шанель. Жіночий костюм I пол. XX ст. Ідеал жіночої фігури. Тканини та кольори. Вплив Коко Шанель на європейську моду. Зачіски I пол. XX ст. Аксесуари

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ

МОДУЛЬ I. ІСТОРІЯ МОДИ ВІД ДАВНИНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Тема 1. Костюм та аксесуари Давнього Сходу (10 год.)

Розробити ескіз костюму або аксесуару в стилістиці Давнього Єгипту.
Матеріали, техніки: акварель, гуаш, туш, перо, формат – А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 2. Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму) (10 год.)

Розробити ескіз ювелірної прикраси в стилістиці Давньої Греції.
Матеріали, техніки: акварель, гуаш, туш, перо, формат – А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 3. Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу) (10 год.)

Розробити проект виробу декоративно-вжиткового мистецтва (зброя, прикраса, костюм) у стилі Середньовічної Японії або Китаю (за вибором студента). Матеріали та техніки: акварель, гуаш, туш, перо, папір, колаж, аплікація. Формат: А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 4. Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного) (12 год.)

Розробити ескіз чоловічого костюму шляхетного чоловіка в стилістиці готичного Середньовіччя. Матеріали, техніки: акварель, гуаш, туш, перо, формат – А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ІСТОРІЯ МОДИ ВІД ВІДРОДЖЕННЯ ДО ПОЧ. XX СТ.

Тема 5. Мода Відродження (10 год.)

Розробити проект жіночого костюму у стилістиці Ренесансу (за вибором студента: французький, іспанський, італійський варіанти). Матеріали та техніки: акварель, гуаш, туш, перо, папір, колаж, аплікація. Формат: А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 6. Костюм XVII ст. (10 год.)

Розробити ескіз чоловічого костюму у стилістиці XVII ст. (за вибором студента: французький, іспанський, італійський варіанти). Матеріали та техніки: акварель, гуаш, туш, перо, папір, колаж, аплікація. Формат: А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 7. Костюм XVIII ст. (10 год.)

Розробити ескіз жіночого костюму у стилістиці XVIII ст. (за вибором студента: французький, іспанський, італійський варіанти). Матеріали та техніки: акварель, гуаш, туш, перо, папір, колаж, аплікація. Формат: А3.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

Тема 8. Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст. (12 год.)

Скласти карту персоналій – таблицю з зазначенням дат життя та ключових подій з творчої біографії провідних модельєрів країн Західної Європи XX ст.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3].	Додаткова: [1 - 14].

VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА **з дисципліни «Історія моди»**

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль I		
Історія моди від давнини до Європейського середньовіччя		
Костюм та аксесуари Давнього Сходу	10	5
Костюм стародавнього світу (Єгипту, Греції та Риму)	10	5
Костюм Стародавнього Сходу (Китаю, Японії, Індії, арабо-мусульманського світу)	10	5
Костюм європейського середньовіччя (візантійського, романського, готичного)	12	5
Змістовий модуль II		
Історія моди від Відродження до поч. XX ст.		
Мода Відродження	10	5
Костюм XVII ст.	10	5
Костюм XVIII ст.	10	5
Одяг та аксесуари XIX - поч. XX ст.	12	5
Разом	84	40

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Історія моди» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 8.1. – 8.3.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максим. кількість балів	ЗМ 1		ЗМ 2	
			К-сть од.	Всього балів	К-сть од.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	11	11	10	10
2	Відвідування семінарських занять	1	10	10	11	11
3	Робота на семінарських заняттях	10	10	100	11	110
4	Самостійна робота	5	4	20	4	20
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль				166		176
Підсумковий рейтинговий бал			342			
Коефіцієнт визначення успішності			3,42			

Таблиця 8.2

Розподіл балів, які отримають студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна сума балів
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК	T5	T6	T7	T8	МК			
29	41	30	41	25	29	40	41	41	25			
166					176					342	3,42	100

Таблиця 8.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, які студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна,) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: ескізування, вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- ***методи усного контролю:*** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- ***методи письмового контролю:*** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.

- **методи комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **представлення навчально-методичних та творчих робіт, семестровий перегляд.**

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра семінарських заняттях, бали за виконання самостійної роботи, а також модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

XI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- навчально-предметний фонд;
- зразки робіт студентів та репродукції творів майстрів;
- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники (частково в електронному вигляді);
- робоча навчальна програма.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М. Иллюстрированная энциклопедия моды. – Прага.: Артия, 1986. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2769/>)
2. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма. Іл. З. Васіної, Л. Міненко, Т. Ніколаєвої, О. Слінчак, М. Старовойт. – К.: Либідь, 1996. – 176 с.; іл. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1972/>)
3. Пласкина Э. Б. История костюма. Стили и направления: Учеб. пособие для студ. учрежд. сред. проф. образования / Э. Б. Пласкина, Л. А. Михайловская, В. П. Попов; Под. ред. Э. Б. Пласкиной. – 2-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 244 с., [8] л. цв. ил.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2770/>)

Додаткова:

1. Актико Ф. История моды с XVIII по XX век. Коллекция Института костюма Киото/ Актико Ф., Тамами С. – М.: АРТ-родник, 2003. – 736 с.
2. Большая иллюстрированная энциклопедия древностей. – Прага: Артия, 1980. – 494 с.
3. Варивончик А. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.): навч. посіб для студ. ВНЗ/А. Варивончик. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2013. – 108 с.
4. Винничук Л. Люди, нравы, обычаи Древней Греции и Рима/Л.Винничук. – М.: Высшая школа, 1988. – 493 с.
5. Все о нэцке. Мифологические сюжеты/ Сост. Афонькин С. – М.-СПб.: Кристалл, Оникс, 2008. – 159 с.
6. Кленгель-Брандт Э. Древний Вавилон/Кленгель-Брандт Э. – Смоленск: 26 Русич, 2001. – 368 с.
7. Попова С. История моды, костюма и стиля/С. Попова. – М.: АСТ, Астрель, 2009. – 272 с.
8. Соколова Т. Орнамент – почерк эпохи. – Л.: Аврора, 1972. – 148 с.

9. Стамеров К. Нариси з історії костюма/К.Стамеров. – У 2-х тт. – К.: Мистецтво, 1978.
10. Стивенсон Н. История моды в деталях. С XVIII века до наших дней/Н.Стивенсон. – М.: Эксмо, 2011. – 178 с.
11. Тэтхэм К., Дизайн в моде. Моделирование одежды/ Тэтхэм К., Симен Дж. – М.: Риппол Классик, 2006. – 144 с.
12. Український народний одяг XVII – початку XIX ст.в акварелях Ю. Глоговського. – К.:Мистецтво, 1988. – 272 с.
13. Чалтыкьян Д. История костюма/ Чалтыкьян Д. – М.: Аванта+, 2011. – 184 с.
14. Шинкарук М. Мода и модельеры/Шинкарук М., Елисеева Т. – М.: Аванта+, Астрель, 2011. – 214 с.

Інтернет-ресурси:

1. 1.Fashion-стилист. Программа авторського курсу//<http://dhschool.ru/dizajnodezhdy/sam-sebe-stilist.html>
2. Учебная программа курса «Fashion-styling»//
<http://www.artimage.ru/fashionstyling/program/>
3. Сведсен Л. Философия моды//
4. http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/kulturologija/quot_filosofija_mod_y_quot_1_svendsen/16-1-0-2212
5. Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры//http://www.biblioclub.ru/36043_Sistema_Mody_Stati_po_semiotike_kultury.html
6. История женской моды. XX век//
<http://www.istmoda.kiev.ua/fashion1915-1923/dinamika2.php>
7. История костюма и моды. Учебная программа курсу//http://abc.vvsu.ru/Books/istoriy_kost_mod/page0001.asp